

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/5/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212200442
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2013:2212200442.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého Z. J., T.. XX.XX.XXXX, maloletú Y. J., T.. XX.XX.XXXX a maloletú Y. J., T.. XX.XX.XXXX, všetky deti bytom u matky, všetky deti v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, deti rodičov: matka - D. U., T.. XX.XX.XXXX, H. Š., R. XX a otec - D. J., T.. XX.XX.XXXX, U. H. Š., K. X. XXX/XX, t. č. na neznámom mieste, v konaní zastúpený opatrovníkom: I.. N. Y., vyšší súdny úradník Okresného súdu Galanta, na návrh matky o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Súd z v y š u j e výživné otcovi na maloletého Z. J., T.. XX.XX.XXXX zo sumy 50 eur na sumu 90 eur mesačne, na maloletú Y. J., T.. XX.XX.XXXX zo sumy 50 eur na sumu 80 eur mesačne a na maloletú Y. J., T.. XX.XX.XXXX zo sumy 50 eur na sumu 80 eur mesačne, počnúc dňom 01.09.2012.

Týmto sa mení rozsudok tunajšieho súdu v časti úpravy výživného č. k. 7C/16/2010-48 zo dňa 28.09.2010.

Dlh na zročnom výživnom vznikol otcovi za obdobie od 01.09.2012 do 28.02.2013 v sume 240 eur voči mal. Z., v sume 180 eur voči mal. Y. a v sume 180 eur voči mal. Y.. Súd povoľuje otcovi dlh na výživnom splácať spolu s bežným výživným v splátkach po 20 eur pre mal. Z., 15 eur pre mal. Y. a 15 eur pre mal. Y. mesačne, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 13.01.2012 sa matka maloletých detí domáhala zvýšenia výživného otcovi na sumu po 120 eur mesačne na každé dieťa s odôvodnením, že od poslednej úpravy výživného v roku 2010 mala mimoriadne výdavky na deti. Otec neplatí výživné, podala žiadosť o poskytovanie náhradného výživného.

Súd nezistil v konaní aktuálne bydlisko otca maloletých detí, adresa jeho súčasného pobytu nie je známa. Z dôvodu neznámeho pobytu otca mu súd v zmysle § 29 ods. 2, 5, 6 O. s. p. ustanovil v konaní opatrovníka na účely ochrany jeho práv a oprávnených záujmov.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, predchádzajúcou úpravou výživného a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 7C/16/2010-48 zo dňa 28.09.2010 súd rozviedol manželstvo rodičov maloletých detí, maloleté deti Z., Y. a Y. boli rodičovskou dohodou schválenou súdom na čas po rozvoде zverené do osobnej starostlivosti matke, otec bol zaviazaný k plateniu výživného v sume po 50 eur mesačne na každé dieťa. V čase úpravy výživného boli maloleté vo veku 12, 11 a 10 rokov. Matka zvýšené výdavky na deti uviedla na krúžok karate pre všetky na poplatku 14 eur mesačne, bola zamestnaná, príjem vykázala uviedla vo výške 492,61 eur mesačne. Otec nebol zamestnaný, živil sa príležitostnými prácami, vybavoval si invalidný dôchodok.

Matka vo svojej výpovedi uviedla, že od poslednej úpravy výživného k maloletej Karin sa jej zárobkové pomery výrazne nezmenili, zarába 550 eur mesačne, poberá náhradné výživné 3x 50 eur mesačne a prídavky na tri deti. S deťmi býva v prenajatom byte, nájomné vrátane služieb spojených s bývaním predstavuje 400 eur mesačne. Je nemajetná, k majetku otca sa vyjadriť nevedela. Mal. Z. chodí do 9. triedy ZŠ, mieni pokračovať v štúdiu na strenej škole, technického zamerania, venuje sa počítačom. Na koncoročnú rozlúčku matka uhradila 67 eur (spolu s fotkami). Chcel by sa venovať futbalu, ale matka nedokáže znášať výdavky s tým spojené. Mal. Y. je od minulého roka v starostlivosti očnému lekárovi, má predpísané kvapky na stále užívanie, s výdavkom 5 eur mesačne. Mala by záujem o výtvarný krúžok, matka nedokáže platiť poplatok. Mal. Y. tri roky trénovala karate, kvôli financiám ju matka ohlásila. Obe chodia do 6. triedy ZŠ.

Kolízny opatrovník navrhol zvýšiť otcovi výživné podľa návrhu matky s poukazom na to, že matka náklady na starostlivosť nevládze znášať sama.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom

rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov

povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine)

Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov

a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované

výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. (§ 78 ods. 1, 2, 3 zák. o rodine)

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda

pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými

pomerami povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám a postarať sa o seba. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihliada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

Na opakované rozhodovanie o veci musí byť splnená hmotno-právna podmienka, ktorou je zmena pomerov. Táto sa môže prejaviť subjektívne, teda okolnosťami na strane povinnej alebo oprávnenej osoby, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Ustanovenie § 78 ods. 1 zák. o rodine predpokladá výraznú zmenu tých okolností, ktoré boli podkladom pre predchádzajúce rozhodnutie o výživnom (napr. zvýšenie alebo zníženie zárobku a iných príjmov, vyšší vek dieťaťa, rozšírenie alebo zúženie vyživovacej povinnosti povinného, a pod.). Zmena výšky výživného pre maloleté dieťa je pritom možná najskôr od času, kedy k takej zmene pomerov došlo, nie je rozhodujúca doba začatia súdneho konania.

Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného (pred 2 rokmi) došlo k podstatnej zmene pomerov, na strane oprávnených osôb - detí, vyžadujúcej si novú (súdnu) úpravu výživného. Maloleté deti majú v súčasnosti 15, 13 a 12 rokov. Ich odôvodnené potreby sú neporovnateľne vyššie, než v čase poslednej úpravy. Fyzicky a duševne dospievajú, majú zvýšené nároky na svojich odôvodnených potrebách, a to nielen na zvýšených, ale aj základných - bežných výdavkoch (strava, oblečenie), keď sa prihliadne čo len všeobecne na bežný vývoj detí v ich veku. Otec si musí byť vedomý, že jeho vyživovacia povinnosť sa bude fyzickým a duševným vývojom detí a rastom nárokov na ich odôvodnených potrebách, mimo bežných aj súvisiacich s nadobúdaním vzdelania a prípravou na budúce povolanie aj v budúcnosti neustále zvyšovať (a to aj v prípade stagnácie jeho zárobkových a majetkových pomerov). S prihliadnutím tak na základné odôvodnené potreby detí súd k ich uspokojeniu posúdil, že síce návrh matky je dôvodný a zvýšil otcovi výživné, vzhľadom však na vyššie uvedené skutočnosti určil za primerané odôvodneným potrebám detí sumy 90, 80 a 80 eur mesačne. Vyživovaciú povinnosť otcovi súd zvýšil spätne od začiatku nového školského roka, keďže v tom čase nastal dôvod na zvýšenie výživného a preukázaná zmena pomerov na strane detí nástupom do vyššieho ročníka. Otcovi do konca mesiaca, kedy súd rozhodol (výživné za mesiac február už bolo splatné) takto na zvýšenej čiastke výživného (o 40, 30 a 30 eur mesačne) vznikol dlh na zvýšených sumách výživného za mesiace september 2012 až február 2013 (6 mesiacov), ktorý dlh je povinný zaplatiť v splátkach

splatiť v splátkach spolu s bežným výživným. Výšku splátok súd určil tak, aby boli zvládnuteľné otcom a dlh v záujme detí zároveň v čo najkratšom možnom čase uhradený.

Podľa § 160 ods. 1 O. s. p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Podľa ods. 2 ak súd odsúdil na opakujúce sa plnenie v budúcnosti zročných dávok, treba ich plniť, len čo sa podľa rozsudku stanú zročnými.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.

Rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného sú predbežne vykonateľné.

(§ 162 ods. 2 O. s. p.)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)